

בית משפט לענייני משפחה באשדוד**תלה"מ 22688-02-21**

תיק חיצוני:

מספר בקשה: 5**בפני כב' השופטת עפרה גיא****מבקש****פלוני****באמצעות בא כוחו- עו"ד אריאל וינדר****נגד****משיבה****פלונית,****באמצעות בא כוחה- עו"ד שלמה אלבוים**

ספרות:

אריאל רוזן צבי דיני המשפחה בישראל - בין קודש לחול (2019) (ה)

חקיקה שאוזכרה:

חוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה, תשע"ה-2014: סע' 3(ה)

תקנות הדיון בבתי-הדין הרבניים בישראל, התשנ"ג

תקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018: סע' 4, 5

מיני-רציו:

* בקשה שעניינה בשאלה למי נתונה הסמכות לדון בתובענה רכושית שהוגשה לביהמ"ש לאחר שהתיק הרכושי שנפתח קודם לכן בביה"ד הרבני במסגרת תביעת גירושין כרוכה, נסגר מספר שנים לאחר הגט, לאחר שהתנהלו בו דיונים רבים ובהיעדרה של החלטה שיפוטית בתיק הרכושי; ביהמ"ש קבע כי התנהלות האיש מהווה שימוש לרעה בהליכי משפט וקבע כי הסמכות נתונה לביד"ר.

* משפחה – יחסי ממון בין בני-זוג – סמכות

* בתי-משפט – סמכות – סמכות נמשכת

* משפחה – סמכות – בית דין רבני

* בתי-משפט – סמכות – בית-המשפט לענייני משפחה

בקשה שעניינה בשאלה למי נתונה הסמכות לדון בתובענה רכושית לפירוק שיתוף, איזון משאבים וחלוקת רכוש שהוגשה על ידי התובע – לבימ"ש כטענת התובע, או ביה"ד הרבני כטענת הנתבעת. רקע: ב-2014, האיש הגיש תביעת גירושין כרוכה לביה"ד הרבני. בינואר 2016 התגרשו הצדדים וההליכים בביה"ד הרבני נמשכו בנוגע לסוגיית רכושם של הצדדים עד לשנת 2018. התובע צרף אסמכתא לפיה התיק הרכושי בביה"ד נסגר ביום 25/02/2020. ביום 24/11/20 נפתח תיק יישוב סכסוך בביה"ד הרבני. בתיק לא התקיימה ישיבת מהו"ת שעה שהתובע לא התייצב לפגישה זו. הנתבעת הגישה לביה"ד ביום 08/02/2021 בקשה לסגור את תיק יישוב הסכסוך ולאפשר לה לפתוח תיק חדש וזה אכן נסגר ביום 10/2/2021 ובו ביום הוגשה על ידי התובע התובענה דנא לבימ"ש לענייני משפחה.

ביהמ"ש לענייני משפחה פסק כי הסמכות מסורה לביד"ר מהטעמים הבאים:

התובע טען כי מאחר וחלפו 75 ימים ממועד הגשת הבקשה ליישוב הסכסוך, רשאי היה להגיש התובענה דנא לבימ"ש לענייני משפחה ולא לביה"ד דווקא. בעניין זה, הצדק עם הנתבעת. בהתאם להוראות סעיף 3 (ה) לחוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה, בתקופה של 60 יום ואם הוארכה התקופה, 75 ימים, לא יוכלו הצדדים להגיש תובענה בעניין לכל ערכאה שיפוטית. משחלף המועד והנתבעת לא הגישה כל בקשה לסגור תיק יישוב הסכסוך במהלך תקופה זו, ברי כי זכותם של כל אחד מהצדדים לפנות לערכאה אליה יבקש להגיש תביעתו.

חרף האמור לעיל בנוגע לתיק יישוב הסכסוך, לא ניתן להתעלם מטענתה של הנתבעת לפיה סגירת התיק הרכושי שהתנהל בפני ביה"ד טרם פתיחת תיק יישוב הסכסוך, כמוה כסגירה מנהלית ואין כל החלטה שיפוטית המורה על מחיקת ההליך לגופו. בעניין זה טען התובע כי התיק הרכושי נסגר על ידי ביה"ד כהחלטה מהותית ולראייה העובדה שנתבעת נדרשה להגיש בקשה חדשה ליישוב סכסוך. משכך, על בימ"ש זה לבחון מה משמעות סגירת התיק הרכושי בעניינם של הצדדים קודם לפתיחתו של תיק יישוב הסכסוך. בעניין זה צוין כי התובע צרף לביהמ"ש אך אסמכתא לפיה התיק הרכושי נסגר ביום 25/02/2020. ברם, בהיעדר הצגתה של החלטה כאמור בפניי ביהמ"ש, אין לביהמ"ש אלא להניח שלא ניתנה החלטה שיפוטית כאמור ונראה כי מדובר בסגירה שבוצעה באתר מערכת בתי הדין שעה שהצדדים לא פעלו אחר הוראות ביה"ד מיום 21/08/2019 לפיהן, בהיעדר הוראות עדכון כמתחייב, ישקול סגירת התיק.

בנסיבות אלו, יש לבחון מה משמעותה של סגירת התיק כאמור בהיעדרה של החלטה שיפוטית בתיק הרכושי והאם ניתן לראותה כמחיקת ההליך או דחייתו כטענת התובע או הקפאתו של התיק כטענת הנתבעת. בעניין זה קיימות מגמות שונות בפסיקה. בהתאם לגישה אחת, אין דין סגירתו של התיק כמחיקתו ומדובר בהחלטת ביניים, המקפאיה או מרדימה אותו, באופן שבו נמשכת סמכות ביה"ד ואין בסגירה בכדי לקבוע באופן ברור כי ההליך הסתיים ובמיוחד כאשר אין הליך סגירה בתקנות הדיון בבתי הדין הרבניים בישראל; עמדה אחרת שהובעה בפסיקה הייתה כי מצב זה אינו רצוי שכן משמעות היעדר הכרעה שיפוטית מצד ביה"ד פועל לרעת הצד החלש. משכך, נקבע כי משסגר ביה"ד את התיק, מבלי להכריע לגופו של עניין, יש לראות את ההחלטה כמחיקת התביעה או דחייתה, באופן בו חדלה הסמכות הנמשכת שהייתה לביה"ד על יסוד הליכים קודמים שהתנהלו בפניו. בהתאם להחלטת בג"ץ, יש לבחון כל מקרה על פי נסיבותיו.

בעניין הנדון התובע פנה בתביעת גירושין לביה"ד הרבני ביום 23/03/2014 אליה כרך כדין את ענייני הרכוש של הצדדים. בעניינם של הצדדים התנהלו דיונים רבים בענייני הרכוש עד 2018, כשהתיק הרכושי נסגר רק בשנת 2020, כ-4 שנים לאחר שהצדדים התגרשו; הסוגיות המונחות לפתחו של בימ"ש זהות לאלו שהתבררו בפני ביה"ד ומדובר בענייני הרכוש של בני הזוג טרם הגירושין ואין מדובר בסוגיית חדשות בענייני הרכוש שנולדו לאחר מתן הגט. מדובר בענייני רכוש שהתבררו בפני ביה"ד שנים רבות, טרם הוכרעו וכעת מסיבות עלומות ולאחר שהאיש בחר לנהל ההליכים הרכושיים בפני ביה"ד, מבקש לנהלם כעת בפני ביהמ"ש בטענה שהתובענה נמחקה מחיקה מהותית. בנסיבות אלו, לא מן הנמנע כטענת האשה, כי האיש אכן מבקש להחליף ערכאה שתטיב עמו, לאחר שערכאה קודמת, אמרה את דברה.

ביהמ"ש סבור כי התנהלות זו מהווה שימוש לרעה בהליכי משפט וכי פעולותיו של האיש, עת בחר לפנות לערכאה חדשה, נעשו בניגוד להוראות תקנה 4 לתקסד"א החדשות. בנוסף, ובשים לב להוראת תקנה 5 לתקנות, ביהמ"ש סבור כי התחלת ההליכים מחדש, שעה שניתן להגיש בקשה מתאימה להחייאת ההליכים בתיק שהתנהל בביה"ד הרבני, תוביל לפגיעה רבה במשאבי הציבור

לאור האמור נקבע כי בנסיבות המקרה, הסמכות לדון בהליך נתונה לביה"ד בלבד וניסיונו של התובע לשנות את המותב, בטענה שאין הצדקה לשוב לביה"ד לאחר שנערך גישור בפני אב ביה"ד, פוגע ביעילות ההליכים, מסרבלם, מאריכם שלא לצורך ומהווה שימוש לרעה בהליכי משפט.

בשולי הדברים הוער כי טענות האיש בנוגע לסמכותו של ביה"ד לאחר תום הליך הגירושין, דינן דחיה. אכן ככלל סמכותו הבלעדית של ביה"ד הינה בהליכי גירושין וענייני הרכוש כרוכים אחריהם ולאחר הליך שהגירושין הסתיים, אין עוד לביה"ד סמכות בלעדית לדון בתביעת רכוש. עם זאת, אין לשכוח שהתובע הוא שביקש ליתן לביה"ד את סמכותו לדון בענייני הרכוש של הצדדים מלכתחילה עת הגיש תביעת הרכוש לביה"ד. משכך וברי כי נתן הסמכותו לדון בענייני הרכוש עת כרך אותם לתביעת הגירושין, ודי בכך בכדי לקבוע כי הכיר בסמכותו של ביה"ד לדון בענייני הרכוש אף לאחר מתן הגט, שכן הגט ניתן בינואר 2016 והתביעות הרכושיות נסגרו בביה"ד הרבני ביום 25/02/2020. בנסיבות אלו, ושעה שהאיש הוא שכרך את ענייני הרכוש כדין לתביעת הגירושין וההליכים המשיכו אף לאחר הגירושין, די בכך בכדי לקבוע כי ניתנה הסמכותו שביה"ד הוא שידון בענייני הרכוש של הצדדים ואין הוא רשאי לחזור בו מהסמכתו זו כעת.

פסק דין

עניינה של בקשה זו, למי נתונה הסמכות לדון בתובענה רכושית לפירוק שיתוף, איזון משאבים וחלוקת רכוש שהוגשה על ידי התובע, לבית משפט או בית הדין.

רקע, הליכים קודמים ועובדות שאינן במחלוקת

1. הצדדים נשאו כדמו"י והיו נשואים כעשרים שנה ומשתייכים למגזר החרדי, החסידי, לקהילת...

2. ביום 23/03/2014 הגיש התובע (להלן: "התובע" ו/או "האיש") תביעה לשלום בית לחילופין גירושין לבית הדין הרבני באשדוד אליה כרך את כל העניינים לרבות חלוקת רכוש.
3. בחודש אוגוסט 2014 הגישה הנתבעת (להלן: "הנתבעת" ו/או "האישה") תביעה לבית משפט לענייני משפחה תביעת מזונות עבור הקטינים בתיק 33850-08-14 שהתנהלה בבית משפט זה וביום 24/11/2015, ניתן פסק דין.
4. בינואר 2016 התגרשו הצדדים וההליכים בבית הדין הרבני נמשכו בנוגע לסוגיית רכושם של הצדדים עד לשנת 2018.
5. במסגרת ההליך בבית הדין הרבני התקיימו כעשרה דיונים לערך, ביניהם למעלה משבעה דיוני הוכחות בסוגיה הרכושית.
6. בסופו של יום ביום 26/11/2018 ניתנה החלטת בית הדין כדלקמן:

"לאחר שמיעת העדים ולאחר שמיעת דברי הצדדים וב"כ, מחליט ביה"ד בזאת כי-

- א. בזכות הצדדים וב"כ לכתוב לביה"ד את המתווה המשפטי הנדרש מבחינתם להשלמת הליך ההוכחות בתיקים שבכותרת בטרם הוראת ביה"ד על הגשת הסיכומים בתיקי הצדדים לקראת מתן פסק דין, בהתאם.
- ב. יחד עם זאת ובהמשך להסכמתם הדיונית של הצדדים וב"כ- מורה ביה"ד על זימונם של הצדדים לישיבה בלשכת הדיינים ביום ראשון טו טבת תשע"ט 23/12/2018 בשעה 10:30.
- ביה"ד יפעל לסיוע בקידום הבנות והסכמות ראויות בעניינם של הצדדים.
- ג. ביה"ד שב וממליץ לצדדים וב"כ להידבר יחדיו ולפעול לגיבוש הסכם הוגן וכולל בהתייחס למכלול הסוגיות שבמחלוקת ובהעמדת טובת הילדים בראש מעיינם. במסגרת המו"מ בנידון מומלץ כי הצדדים וב"כ יפנו להערכה עדכנית של שומת הנכסים..."

7. ביום 21/08/2019 ניתנה החלטה נוספת במסגרתה קבע בית הדין כי:

"ביה"ד שב ומבקש לקבל את עדכונם של הצדדים וב"כ אודות הנ"ל בתוך 30 יום ממועד קבלת החלטה זו.

לנוכח השיהוי והעיכובים בתיק ובהיעדר עדכון כמתחייב ישקול ביה"ד את סגירת התיק בהתאם."

8. החלטה פוזיטיבית על סגירת התיק לא הוצגה בפניי. ברם, הנתבע צרף לעיוני צילומי מסך מתוך אתר בית הדין הרבני מהם עולה כי התיקים בבית הדין נסגרו ביום 25/02/2020.

9. ביום 24/11/2020 הגישה הנתבעת בקשה חדשה ליישוב סכסוך והצדדים הופנו ליחידת הסיוע וביום 10/2/2021 ניתנה החלטת בית הדין לפיה: **"בזכות הצדדים לפתוח תיקי תביעה בהתאם להוראות התקנות והחוק"**.

10. בו ביום, 10/02/2021 הוגשה תובענה זו שבפניי בבית משפט ובמסגרתה עתר התובע לסעדים הרכושיים כמפורט לעיל.

11. במסגרת כתב ההגנה טענה הנתבעת כי בית משפט לענייני משפחה נעדר סמכות לדון בתובענה ועליו להורות על המשך ההליך בבית הדין נוכח האמור לעיל. בדיון שהתקיים בפניי עמדה הנתבעת על טענתה לפיה בית משפט נעדר סמכות לדון בתובענה. משכך, ושעה שאכן מתעוררת שאלת סמכותו של בית משפט לדון בסוגיות הרכושיות נוכח הליכים קודמים שהתקיימו בבית הדין, השלימו הצדדים טיעוניהם בכתב לאחר תום ישיבת קדם המשפט וניתנת החלטתי זו.

12. טענות התובע

הליך ההוכחות בבית הדין טרם הסתיים ואף נערך הליך גישור בפני אב בית הדין הרבני.

החלטה אחרונה בתיקיהם של הצדדים ניתנה על ידי בית הדין ביום 21/08/2019. שם הורה בית הדין לצדדים לעדכנו תוך 30 יום אודות מצב ההליכים העדכני לדיונים והצעות בית הדין ומשלא נמסרה תגובה להחלטה זו, נסגר התיק.

13. ביום 24/11/2020 הגישה הנתבעת בקשה חדשה ליישוב סכסוך בבית הדין. בית הדין הפנה הצדדים כחוק לפגישות ביחידת הסיוע ולא נעתר לבקשת הנתבעת לקיצור ההליכים.

14. ביום 08/02/2021 חלפו 75 ימים מיום הגשת בקשת יישוב הסכסוך וביום 10/02/2021 הורה בית הדין על סגירת תיק יישוב הסכסוך וקבע כי הצדדים רשאים לפתוח תיקי תביעה בהתאם להוראות החוק והתקנות. בהתאם להחלטתו, בו ביום, נפתח על ידי התובע ההליך שבכותרת.

15. דין טענת הנתבעת לפיה ההליך שהתנהל בבית הדין, נסגר מנהלתית, להידחות שעה שאין בחוק הסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה, התשע"ה- 2014 כל הבחנה לעניין מניין הימים והגשת תביעה בנוגע לסגירה מנהלתית או מהותית.
16. עוד טען כי סגירת התיק, סגירה מהותית היא. לטענתו, הנתבעת לא עשתה דבר בקשר לתיק וחידוש ההליכים למעלה משנה.
17. לו ראתה התובעת את סגירת התיק כמנהלית, לא היתה מגישה בקשה לפתיחת הליך יישוב סכסוך ולא היה צורך באישור הגשת תביעה.
18. אף בית הדין, ראה התיק כתיק חדש שעה שלא איפשר קיצור ההליכים ואף קבע, ברבים, כי **הצדדים** רשאים להגיש תביעות בהתאם לחוק והנתבעת לא ערערה על כך.
19. אין כל יתרון דיוני בניהול ההליכים בפני בית הדין דווקא ולא בפני בית המשפט, שכן שניים מתוך שלושת חברי ההרכב הוחלפו ובכוונת התובע לטעון בעניין משמעות הליך ההוכחות שהתקיים בפני בית הדין בקשר לכך.
20. לבית הדין סמכות בלעדית בהליכי גירושין וענייני רכוש כרוכים אחריהם ומאחר והתיק נסגר לאחר תום הליך הגירושין, אין עוד לבית הדין סמכות לדון בתביעת הרכוש.
21. בנסיבות אלו, סמכותו של בית משפט בדין היא להכריע בסכסוך ואין להורות על סגירת התיק והעברתו לבית הדין.
- 22. טענות הנתבעת**
- הנתבעת פעלה בהתאם להנחיות מזכירות בית הדין ופתיחת תיק יישוב סכסוך היתה הדרך היחידה בה התאפשר לה להמשיך הליך שעברה עליו שנה ללא פעילות.
23. התיק הרכושי מעולם לא נסגר בבית הדין הרבני, אין החלטה כאמור והחלטה היחידה המורה על סגירת תיקים, הינה החלטה לסגירת תיק יישוב הסכסוך, שניתנה על מנת לאפשר לנתבעת להמשיך בהליכים.
24. משבחר התובע שלא להגיב להחלטת בית הדין מיום 26/11/2018 לפיה בזכות הצדדים וב"כ לכתוב לביה"ד, הרי שוויתר על זכותו לכתוב לבית הדין את המתווה הדרוש לצורך מתן פסק דין וכעת ניתן לגשת לשלב הסיכומים בתיק הרכושי בבית הדין הרבני ואין צורך בהמשך הוכחות.

25. התובע עושה שימוש לרעה בהליכי בית משפט. התובע הוא שבחר לדון בבית הדין הרבני. התובע ראה שכלתה עליו הרעה וננקטו כלפיו ביטויים חריגים וחריפים במיוחד על ידי בית הדין, ולכן הוא מבקש לשנות ערכאה שאולי תיטיב עמו.

26. עוד הוסיפה שלאחר שבית משפט הבהיר כי לא יסתמך על דיוני הוכחות שהתקיימו בערכאה אחרת, ויהיה צורך להתחיל הדיונים מההתחלה לאחר שהתקיימו מספר רב של ישיבות.

27. חובה על הצדדים לנהוג בתום לב ויש לראות את חובתו של בעל דין להפעיל כוחותיו המשפטיים והדיונים בדרך מקובלת ותום לב ומעקרון זה אף נגזרת החובה שלא להטריד את בית משפט ולגזול מהזמן השיפוטי העומד לרווחת כלל הציבור באמצעות נקיטת הליכים או העלאת טענות שאינם צריכים לעניין הנדון.

28. דין

אם כן, הצדדים חלוקים בסוגיית סמכותו של בית משפט זה להידרש לתובענה. כאמור, משנסגר תיקם הקודם של הצדדים, נפתח תיק יישוב סכסוך בבית הדין הרבני ביום 24/11/2020. בתיק לא התקיימה ישיבת מהו"ת שעה שהתובע לא התייצב לפגישה זו. הנתבעת הגישה לבית הדין ביום 08/02/2021 בקשה לסגור את תיק יישוב הסכסוך ולאפשר לה לפתוח תיק חדש וזה אכן נסגר ביום 10/2/2021 ובו ביום הוגשה על ידי התובע התובענה שבפניי לבית משפט לענייני משפחה.

בעניין זה טען התובע כי מאחר וחלפו 75 ימים ממועד הגשת הבקשה ליישוב הסכסוך, רשאי היה להגיש התובענה שלבית משפט לענייני משפחה ולא לבית הדין דווקא.

29. בעניין זה, הצדק עם הנתבע. בהתאם להוראות [סעיף 3 \(ה\) לחוק להסדר התדיינות](#) בסכסוכי משפחה, התשע"ה- 2014 בתקופה של 60 יום ואם הוארכה התקופה, 75 ימים, לא יוכלו הצדדים להגיש תובענה בעניין לכל ערכאה שיפוטית. משחלף המועד והנתבעת לא הגישה כל בקשה לסגור תיק יישוב הסכסוך במהלך תקופה זו, ברי כי זכותם של כל אחד מהצדדים לפנות לערכאה אליה יבקש להגיש תביעתו.

30. חרף האמור לעיל בנוגע לתיק יישוב הסכסוך, לא ניתן להתעלם מטענתה של הנתבעת לפיה סגירת התיק הרכושי שהתנהל בפני בית הדין טרם פתיחת תיק יישוב הסכסוך, כמוה כסגירה מנהלית ואין כל החלטה שיפוטית המורה על מחיקת ההליך לגופו. בעניין זה טען התובע כי התיק נסגר הרכושי על ידי בית הדין כהחלטה מהותית ולראייה העובדה שנתבעת נדרשה להגיש בקשה חדשה ליישוב סכסוך.

31. משכך, על בית משפט זה לבחון מה משמעות סגירת התיק הרכושי בעניינם של הצדדים קודם לפתיחתו של תיק יישוב הסכסוך. בעניין זה אציין כי הגם שהתובע עמד על כך כי ניתנה החלטה מפורשת המורה על סגירת התיק הרכושי בבית הדין הרבני, בפועל, לא הוצגה בפניי החלטה כאמור וכל שהוצג בפניי היה החלטה המורה על סגירת תיק יישוב הסכסוך מיום 10/02/2021 ולא על סגירתו של התיק הרכושי. אומנם, התובע צרף אסמכתא לפיה התיק הרכושי נסגר ביום 25/02/2020. ברם, בהיעדר הצגתה של החלטה כאמור בפניי, אין לי אלא להניח שלא ניתנה החלטה שיפוטית כאמור ונראה כי מדובר בסגירה שבוצעה באתר מערכת בתי הדין שעה שהצדדים לא פעלו אחר הוראות בית הדין מיום 21/08/2019 לפיהן, בהיעדר הוראות עדכון כמתחייב, ישקול סגירת התיק.

32. בנסיבות אלו, על בית משפט לבחון מה משמעותה של סגירת התיק כאמור בהיעדרה של החלטה שיפוטית בתיק הרכושי והאם ניתן לראותה כמחיקת ההליך או דחייתו כטענת התובע או הקפאתו של התיק כטענת הנתבעת.

33. בעניין זה מצאתי מקום להפנות לבר"ע (מחוזי נצרת) 302/99 פלוני נ' פלונית, תש"ס (1) 76, (2000) [פורסם בנבו] שם קבע כי:

"ככלל, נפרש המושג "סגירת תיק" בפסיקה בשני כיוונים: הכיוון האחד מצביע על כך שסגירת תיק כמזה כמחיקתו או כדחייתו, בעוד שהכיוון האחר מצביע על כך כי סגירת התיק איננה אלא "הרדמתו" של התיק, וסמכותו של בית הדין נמשכת איפוא חרף הרדמה זו".

אם כן, נראה כי בפסיקה מגמות שונות בנוגע למשמעות סגירת התיק.

בהתאם לגישה אחת, אין דין סגירתו של התיק כמחיקתו ומדובר בהחלטת ביניים, המקפאה או מרדימה אותו, באופן שבו נמשכת סמכות בית הדין ואין בסגירה בכדי לקבוע באופן ברור כי ההליך הסתיים ובמיוחד כאשר אין הליך סגירה בתקנות הדין בבתי הדין הרבניים בישראל, התשנ"ג ובעניין זה נקבע זה מכבר כי:

"סגירת התיק אינה זהה למחיקת התביעה. המחיקה היא בגדר החלטה סופית, בו בזמן שהסגירה היא החלטת ביניים, שנועדה לאפשר לבית הדין להמתין ולעקוב אחר ההתפתחויות שיחולו בעתיד".

ראו ע"א 756/85 יעקב נ' יעקב פ"ד מ (2) 637.

עמדה אחרת שהובעה בפסיקה היתה כי מצב זה אינו רצוי שכן משמעות היעדר הכרעה שיפוטית מצד בית הדין פועל לרעת הצד החלש (ראו עמדתו של פרופ' רוזן צבי המנוח בספרו

דיני המשפחה בישראל- בין קודש לחול (19 עמוד 61). משכך, נקבע כי משסגר בית הדין את התיק, מבלי להכריע לגופו של עניין, חדלה הסמכות הנמשכת שהיתה לו על יסוד הליכים קודמים שהתנהלו בפניו (ראו למשל [ע"א 135/80 נגיט בכור נ' לידה בכור](#) פ"ד לו (2) 358, עמוד 362-361).

34. על עמדות שונות אלו חזר כבוד השופט עמית בבג"ץ [6984/12 פלונית נ' פלוני](#), פורסם ביום 18/10/2012, פסקה 6 [פורסם בנבו], עת קבע כי:
"ניתן להצביע על שני זרמים בפסיקה לגבי פירוש החלטה של בתי הדין הרבניים בדבר "סגירת תיק" המתנהל בפניו. יש שפירשו כהחלטת ביניים "המקפאה" את התיק באופן שסמכות בית הדין נמשכת, ויש שפירשו את ההחלטה כמחיקת התביעה או דחייתה, באופן שמפקיע את סמכותו של בית הדין..."

ובהמשך:

"נראית לי קביעתו של בית המשפט לענייני משפחה כי יש לבחון כל מקרה על פי נסיבותיו. במקרה דנן המשיב כרך את התביעה הרכושית לתביעת הגירושין כדין, נערכו מספר ישיבות בהן העותרת נטלה חלק פעיל והגישה בקשות לזימון עדים ולגילוי מסמכים..."

אם כן ובהתאם להחלטת בגץ כאמור לעיל, יש לבחון כל מקרה לנסיבותיו.

35. בעניין הנדון התובע פנה כאמור בתביעת גירושין לבית הדין הרבני ביום 23/03/2014 אליה כרך כדין את ענייני הרכוש של הצדדים. בעניינם של הצדדים התנהלו דיונים רבים, בפועל, התקיימו לכל הפחות שבעה דיוני הוכחות בסוגיית הרכוש, נחקרו עדים והתקיימו מספר דיונים נוספים.

כך גם אין לשכוח שהצדדים התגרשו בשנת 2016 ועל אף האמור, המשיכו ההליכים בסוגיית הרכושיות של בני הזוג שנתיים לאחר מועד זה ואף יותר ולמעשה, תיקם נסגר רק בשנת 2020, למעלה מארבע שנים לאחר גירושיהם.

כמו כן, מהדיון שהתקיים בפני עולה כי הסוגיות המונחות לפתחו של בית משפט זהות לאלו שהתבררו בפני בית הדין ומדובר בענייני הרכוש של בני הזוג טרם הגירושין ואין מדובר בסוגיית חדשות בענייני הרכוש שנולדו לאחר מתן הגט. בעניין זה אציין כי הצדדים חלוקים באם הסתיים הליך ההוכחות כטענת הנתבעת ונותר לבית הדין רק לכתוב פסק דין או כטענת התובע לפיו טרם הסתיים ההליך שעה שהנתבעת בקשה להביא עדים נוספים בפני בית הדין.

כך או כך, התיק במלואו אינו מונח בפניי ואין ביכולתי להתרשם בעניין. מעבר לאמור, לא מצאתי נפקות לעובדה זו שעה שדי באמור בכדי להוכיח שמדובר בענייני רכוש שהתבררו בפני בית הדין שנים רבות, טרם הוכרעו וכעת מסיבות עלומות ולאחר שהאיש בחר לנהל ההליכים הרכושיים בפני בית הדין, מבקש לנהלם כעת בפני בית המשפט בטענה שהתובענה נמחקה מחיקה מהותית.

בנסיבות אלו, לא מן הנמנע כטענת האשה, כי האיש אכן מבקש להחליף ערכאה שטייב עמו, לאחר שערכאה קודמת, אמרה את דברה ובמיוחד נוכח טענותיו לגבי הגישור שהתקיים בפני אב בית הדין, לאחר שהאיש הסכים לקיומו.

36. התנהלות זו מהווה לעמדתני שימוש לרעה בהליכי משפט, שכן אין לשכוח שהאיש הוא שבחר את הערכאה בפניה יתנהל ההליך. האיש בחר וניהל שנים הליכים רכושיים בפני בית הדין וכאשר הצדדים היו ככל הנראה בשלבי סיום ההליך וטרם הכרעה, בחר להרדים התיק ולפנות לערכאה אחרת שאולי תיטיב עמו, שכן אחרת, לא ברור מדוע לאחר יותר מארבע שנות דיונים בענייני הרכוש ולמעלה מעשרה דיונים בעניינים הללו, בחר להרדים התיק ולאפשר סגירתו, שעה שאין מחלוקת כי לא ויתר על טענותיו המשפטיות. בעניין זה מצאתי מקום לקבוע כי פעולותיו של האיש, עת בחר לפנות לערכאה חדשה, נעשו בניגוד להוראות [תקנה 4 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט](#) - 2018, (להלן: "תקנות סדר הדין האזרחי") שם נקבע כי:

"לא יעשה בעל דין או בא כוחו שימוש לרעה בהליכי משפט ובכלל זה פעולה בהליך שמטרתה או תוצאתה לשבשו, להשהותו או להטריד בעל דין...".

בעניין הנדון, נראה כי העובדה שהתובע בחר לפתוח התיק מחדש בפני ערכאה אחרת שאינה מכירה הסכסוך לאחר שמיעת עדויות הצדדים ועדים, יש בה כאמור שימוש לרעה תוך כדי רצון לשנות תוצאות ההליך ולהשהותו.

37. בנוסף, נתתי דעתי להוראות [תקנה 5 לתקנות סדר הדין האזרחי לפיהן על בית משפט לאזן לפי הצורך בין אינטרס בעלי הדין והאינטרס הציבורי, כאשר האינטרס הציבורי הינו נגישות הציבור למערכת בתי המשפט לרבות קיומו של דיון משפטי צודק, מהיר ויעיל, חיסכון במשאבי זמן ועלויות. ברור שככל שייקבע שהסמכות מסורה לבית משפט, יהא בכך פגיעה עמוקה בזמנו של הציבור תוך בזבוז משאבים רבים, שכן אין לשכוח שענייניהם הרכושיים של הצדדים התבררו במשך למעלה מארבע שנים בבית הדין תוך שנשמעו עדים רבים. התחלת ההליכים מחדש, שעה שניתן להגיש בקשה מתאימה להחייאת ההליכים בתיק שהתנהל בבית הדין הרבני, תוביל לפגיעה רבה במשאבי הציבור.](#)

38. יוער כי אומנם טען האיש כי האישה הגישה בקשה להחיות התיק וסורבה, אלא שחרף הטענה לא הוצגו בפניי כל בקשה או החלטה מסוג זה, כל שהוצג בפניי היתה בקשה בכתב יד של האישה מיום 20/02/2019, במסגרתה עתרה לקבוע לצדדים מועד דיון, לא צורף מספר תיק ולא צורפה החלטת בית הדין. יוער כי אף הבקשה וההחלטה לקיצור ההליכים לא הוצגו בפניי מטעמים לא ברורים.
39. יכול ואכן הנתבעת פנתה לבית הדין והונחתה על ידי המזכירות להגיש בקשה חדשה ליישוב ליישוב סכסוך. ברם, אין בכך בכדי לקבוע כי התיק נסגר שעה שלא הוגשה בקשה מתאימה במסגרת התיקים לבית הדין, להחיות את ההליך.
40. מכל המקובץ עולה כי בנסיבות המקרה שבפניי הסמכות לדון בהליך נתונה לבית הדין בלבד וניסיונו של התובע לשנות את המותב, בטענה שאין הצדקה לשוב לבית הדין לאחר שנערך גישור בפני אב בית הדין, פוגע ביעילות ההליכים, מסרבם, מאריכם שלא לצורך ומהווה שימוש לרעה בהליכי משפט.
41. טענות האיש באשר לתקינות ההליכים שהתנהלו ויתנהלו בפני בית הדין, לרבות טענות בדבר הרכב הדיינים וטענות בנוגע להליך הגישור שהתקיים, יטענו בפני הערכאה המוסמכת ואין בדעתי להידרש להן.
42. בשולי הדברים יוער כי טענות האיש בנוגע לסמכותו של בית הדין לאחר תום הליך הגירושין, דינן דחיה. אכן ככלל סמכותו הבלעדית של בית הדין הינה בהליכי גירושין וענייני הרכוש כרוכים אחריהם ולאחר הליך שהגירושין הסתיים, אין עוד לבית הדין סמכות בלעדית לדון בתביעת רכוש. עם זאת, אין לשכוח שהתובע הוא שביקש ליתן לבית הדין את סמכותו לדון בענייני הרכוש של הצדדים מלכתחילה עת הגיש תביעת הרכוש לבית הדין.
43. משכך וברי כי נתן הסכמתו לדון בענייני הרכוש עת כרך אותם לתביעת הגירושין, ודי בכך בכדי לקבוע כי הכיר בסמכותו של בית הדין לדון בענייני הרכוש אף לאחר מתן הגט, שכן הגט ניתן בינואר 2016 והתביעות הרכושיות נסגרו בבית הדין הרבני ביום 25/02/2020. משכך ושעה שאין מדובר במחלוקות רכושיות חדשות אלא כאלו שהתבררו זה מכבר בפני בית הדין, הגם שלא הוכרעו, ברי כי הלך הדברים היה הסכמתם של שני הצדדים כי ענייני הרכוש ידונו בבית הדין הרבני לאחר סידור הגט והסכמות אלו היו מקובלות על האיש לפחות עד ליום 25/02/2020.
44. בנסיבות אלו, ושעה שהאיש הוא שכרך את ענייני הרכוש כדין לתביעת הגירושין וההליכים המשיכו אף לאחר הגירושין, די בכך בכדי לקבוע כי ניתנה הסכמתו שבית הדין הוא שידון בענייני הרכוש של הצדדים ואין הוא רשאי לחזור בו מהסכמתו זו כעת.

ראו לעניין זה [בג"ץ 9123/18 פלוני נ' פלוני](#) [פורסם בנבו] (פורסם ביום 07/01/2019) שם בסמוך למועד הגט ובמעמד דיון שהתקיים, הסכימה האישה כי ענייניהם הרכושיים של הצדדים יימשכו ויתבררו לאחר מתן הגט בבית הדין. משכך ולאחר מתן הגט הגיש האיש לבית הדין תביעת רכוש כאשר האישה במסגרת התביעה החדשה שהוגשה טענה כי אין לבית הדין סמכות לדון שכן התיק הרכושי נפתח לאחר גירושי הצדדים. משנדחו טענותיה של האישה בבית הדין האזורי ובבית הדין הרבני הגדול, הוגש הבג"צ לעיל ושם נקבע כי דין העתירה להידחות. עוד נקבע כי:

"כריכת סוגיה מסוימת בתביעת הגירושין אינה חייבת להיעשות בדרך פורמאלית מוגדרת, וכשם שניתן לעשות זאת בתביעת הגירושין עצמה, כך אין מניעה מלעשות כן במהלך הדיון בבית הדין הרבני בעוד תביעת הגירושין תלויה ועומדת" (ראו סעיף 7 לפסק הדין).

אשר על כן, די בעובדה שהאיש כרך ענייני הרכוש מלכתחילה לבית הדין בכדי להקנות סמכות לבית הדין ואיני מוצאת כל רלוונטיות לעובדה שהתיק נסגר ודי בהסכמתו של התובע מלכתחילה לברר ענייני הרכוש בבית הדין בכדי לקבוע כי הסמכות נתונה לבית הדין. בעניין זה מצאתי מקום להוסיף שכבר נקבע כי בית הדין הרבני רשאי לרכוש סמכות לדון במחלוקת רכושית אף מהסכמת הצדדים (ראו למשל [בג"ץ 5421/21 פלוני נ' בית הדין הרבני האיזורי בירושלים](#), פורסם ביום 14/09/2021, פסקה 11 [פורסם בנבו]).

בנסיבות אלו שעה שהתובע נתן הסכמתו כי ענייני הרכוש טרם הגירושין יתבררו בפני בית הדין, עת ביקש מלכתחילה לבררם בפני בית הדין ושעה שאין מחלוקת בדבר הסכמת הנתבעת לכך, די בכך בכדי לקבוע כי ענייני רכוש אלו יתבררו בפני בית הדין והתובע אינו רשאי לחזור בו שעה שעמדת בית הדין אינה לרוחו.

סוף דבר

45. אני קובעת כי הסמכות לדון בענייני הרכוש של בני הזוג מסורה לבית הדין הרבני. משכך, מורה על סגירת התיק והמזכירות תמציא העתק ההחלטה לעיונו של בית הדין.

התובע יישא בהוצאות הנתבעת בגין ההליך בסך של 5,000 ₪ אשר ישולמו בתוך 30 יום מהיום.

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לעיון באי כח הצדדים.
מותר לפרסום ללא פרטים מזהים ובכפוף לשינויי עריכה.

ניתנה היום, י"ז טבת תשפ"ב, 21 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

עפרה גיא 54678313-/-

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה